

**DIVERSITATEA VARIABILELOR DE CERCETARE ÎN DOMENIUL
MANAGEMENTULUI CRIZELOR ȘI PREVENIRII CONFLICTELOR
INTERNAȚIONALE PRIN PRISMA ABORDĂRII INTERDISCIPLINARE**

**THE DIVERSITY OF RESEARCH VARIABLES IN THE FIELD OF CRISIS
MANAGEMENT AND INTERNATIONAL CONFLICT PREVENTION THROUGH
THE PRISM OF THE INTERDISCIPLINARY APPROACH**

Ruslana GROSU, dr. conf. univ.,
Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”
ORCID: 0000-0003-4871-737X
ruslana.grosu@gmail.com

Ruslana GROSU, PhD, Associate Profesor,
Military Academy of the Armed Forces „Alexandru cel Bun”

CZU:355/359

DOI: 10.46727/c.v3.21-22-03-2024.p182-193

Abstract. The diversity of research variables in the field of crisis management and international conflict prevention is critical for understanding the complexity and interconnectedness of global phenomena. Through an interdisciplinary perspective, this field merges theories and methodologies from political science, international relations, economics, sociology, psychology, and security studies to provide comprehensive and effective solutions to contemporary challenges. The research variables can be categorized into several groups, including political, economic, social, technological, ecological, and military variables. Political variables encompass factors such as governmental stability, foreign policies, and political regimes. Economic variables refer to the level of economic development, natural resources, and international trade. Social variables include demographic structure, social cohesion, and cultural identities. Technological variables focus on innovation and access to technology, while ecological variables examine climate change and environmental degradation. Military variables pertain to defense capabilities, defense strategies, and arms proliferation. Crisis management and conflict prevention require a holistic approach that integrates these variables into analysis and intervention models. An interdisciplinary perspective allows researchers and practitioners to identify cross-cutting links and develop effective preventative strategies that address the root causes of instability and conflicts. In conclusion, the diversity of research variables in crisis management and international conflict prevention reflects the complexity of international system and its actors. An interdisciplinary approach not only enhances our understanding of these phenomena but also contributes to the development of more effective and sustainable solutions on a global scale.

Keywords: crisis management, conflict prevention, research variables, interdisciplinary perspective, political-military crisis, risks, threats.

Introducere. Diversitatea variabilelor de cercetare în domeniul managementului crizelor și prevenirii conflictelor internaționale este o temă complexă și multidimensională, care necesită o abordare interdisciplinară pentru a înțelege pe deplin dinamica și factorii implicați. În contextul globalizării și al interdependenței crescute între state și organizații internaționale, capacitatea de a gestiona crizele și de a preveni conflictele internaționale devine esențială pentru menținerea păcii și stabilității la nivel global.

Managementul crizelor se referă la procesul prin care entitățile, fie ele state, organizații internaționale sau corporații, identifică, evaluează și răspund la evenimente imprevizibile care amenință să perturbe funcționarea sistemului internațional și să provoace daune semnificative. În cadrul acestui domeniu sunt necesare nu doar reacții rapide și eficiente, ci și planificare strategică și preventivă, fiind adaptată la diverse scenarii de criză.

Prevenirea conflictelor internaționale se concentrează pe identificarea și abordarea proactivă a cauzelor de bază ale tensiunilor între state, pentru a evita escaladarea lor în conflicte deschise. Acest proces implică o gamă largă de activități: de la diplomație și negociere la construirea de măsuri de încredere și implementarea de inițiative de dezvoltare economică și socială.

Abordarea interdisciplinară în studiul managementului crizelor și prevenirii conflictelor internaționale este esențială, deoarece acest domeniu interferează cu multiple discipline, cum ar fi științele politice, dreptul internațional, studiile de securitate, economia, sociologia, psihologia etc. Astfel, integrarea perspectivelor și metodologiilor specifice acestor discipline oferă o imagine complexă și profundă asupra managementului crizelor și prevenirii conflictelor.

În contextul ideilor enunțate, variabilele de cercetare în aceste domenii sunt numeroase și variate, reflectând complexitatea și interconectivitatea problemelor globale contemporane. Aceste variabile pot include, dar nu se limitează la factorii politici, economici, sociali, juridici, tehnologici, ecologici și culturali. De exemplu, în analiza unei crize internaționale, cercetătorii pot lua în considerare variabile precum stabilitatea politică a țărilor implicate, nivelul dezvoltării lor economice, relațiile diplomatice, accesul la resurse naturale, impactul schimbărilor climatice, cadrul normativ internațional și dinamica puterii militare. Interdisciplinaritatea permite cercetătorilor să exploreze cum interacționează aceste variabile și cum pot fi influențate de diferite forțe globale, oferind astfel o înțelegere mai nuanțată și mai detaliată a mecanismelor prin care crizele și conflictele pot fi gestionate și prevenite. De exemplu, o abordare interdisciplinară poate evidenția impactul factorilor economici, precum sărăcia și inegalitatea, asupra instabilității politice, care, la rândul său, poate alimenta tensiunile internaționale și riscul declanșării unui conflict.

Prin urmare, diversitatea variabilelor de cercetare în domeniul managementului crizelor și prevenirii conflictelor internaționale, prin prisma abordării interdisciplinare, este esențială pentru înțelegerea complexă a provocărilor globale actuale. Abordarea interdisciplinară nu doar că amplifică adâncimea analizei, dar și facilitează și identificarea de soluții inovatoare și eficiente pentru gestionarea crizelor și prevenirea conflictelor, contribuind astfel la crearea unui mediu global mai stabil și mai pașnic.

Gradul de investigare a temei de cercetare. În monografia „Military Crisis Management Operations by NATO and the EU: The Decision-Making Process” sunt analizate variabilele de cercetare în managementul crizelor militare cu un accent specific pe NATO și UE [8]. Principala variabilă de cercetare identificată este „organizația/-ile internațională/-e autorizată/-e să inițieze operațiuni de management al crizelor militare” (NATO, UE/ambele). Această variabilă este măsurată prin analiza cazurilor specifice în care NATO, UE sau ambele au fost autorizate să gestioneze crize militare. Rezultatele sunt exprimate prin cazuri concrete, unde fiecare organizație a acționat ca agent în managementul crizei. Importanța acestei variabile în cercetarea academică este legată de înțelegerea modului în care deciziile de autorizare sunt influențate de caracteristicile agenților (NATO și UE) și preferințele acestora. Analiza oferă o perspectivă detaliată asupra modului în care sunt luate deciziile în cadrul managementului

crizelor militare de către NATO și UE și cum aceste decizii sunt influențate de caracteristicile și preferințele agenților implicați.

În monografia „EU security policy and crisis management: a quest for coherence”, autoarea aduce în discuție modul în care interesele și normele influențează managementul crizelor de către UE, evidențiind interacțiunea complexă dintre aceste două variabile și impactul lor asupra coerenței strategice [9]. Interesele reprezintă obiectivele strategice și pragmatice ale UE, în timp ce normele reflectă valorile și principiile etice care ghidează acțiunile sale. Analiza interacțiunii dintre acestea este esențială pentru înțelegerea modalității de navigare a UE între pragmatismul necesar în gestionarea crizelor și aderența la principiile sale fundamentale. Prin urmare, coerența în managementul crizelor depinde de capacitatea UE de a armoniza aceste forțe adesea contradictorii, asigurând un răspuns eficient care respectă totodată valorile europene.

Configurația instituțională a UE, particularitățile politice și contextul internațional sunt, de asemenea, variabile critice în evaluarea coerenței răspunsurilor UE la crize. Configurația instituțională determină modul în care diferite organe ale UE pot interacționa și coopera în timpul crizelor, în timp ce particularitățile politice influențează strategiile și prioritățile. Contextul internațional, inclusiv relațiile cu alte puteri globale și situația geopolitică, poate facilita sau complica eforturile UE de a răspunde eficient la crize. În consecință, înțelegerea modului în care aceste variabile interacționează este esențială în a aprecia capacitatea UE de a gestiona crizele într-un mod coerent și strategic, luând în considerare atât structurile interne, cât și presiunile externe.

În ceea ce privește domeniile politice, autorii analizează cum diverse instrumente și abordări ale UE precum diplomația, ajutorul umanitar, asistența pentru dezvoltare, sancțiunile economice și operațiunile de gestionare a crizelor sunt utilizate în mod colectiv pentru a aborda și modifica dinamica crizelor. Această analiză multidimensională oferă o perspectivă asupra modului în care UE își coordonează și integrează resursele și capacitățile într-o strategie unificată de răspuns la crize. Eficacitatea acestor eforturi este evaluată în funcție de gradul de coerență și sinergie între diferite domenii politice, reflectând capacitatea UE de a mobiliza un răspuns comprehensiv la provocările internaționale. Astfel, studiul domeniilor politice în contextul managementului crizelor de către UE este esențial pentru a înțelege complexitatea și interdependența acțiunilor necesare pentru a asigura un răspuns eficient și integrat la nivelul blocului european.

În domeniul managementului crizelor și prevenirii conflictelor internaționale, studiile academice se concentrează pe analiza unui set de variabile-cheie esențiale pentru evaluarea eficacității, impactului și ariei de îmbunătățire în politicile și acțiunile UE. În viziunea cercetătorilor A. Boin și P. Hart [2], eficacitatea gestionării crizelor necesită o analiză complexă a mecanismelor de răspuns la crize, care include evaluarea rapidității răspunsului, resurselor mobilizate și coordonării între statele membre.

În sfera prevenirii conflictelor, variabile relevante precum inițiativele de prevenire, diplomația preventivă, medierea și sprijinul pentru construirea păcii sunt cruciale, așa cum sugerează P. Wallensteen și I. Svensson [18]. În contextul cooperării internaționale, este vital să se examineze eficacitatea colaborării cu organizații precum ONU sau NATO, cum au subliniat S. Biscop și J. Coelmont [1], pentru a înțelege impactul acestor relații asupra gestionării crizelor. Cu privire la capacitatea de intervenție, este esențial să se abordeze capacitatea UE de a desfășura operațiuni civile și militare, evaluând eficiența și contribuția acestora la stabilitatea regională, cum menționează C. Major și C. Mölling [14].

Referindu-ne la politicile și legislația UE, este crucial să evaluăm impactul și eficacitatea acestora în managementul crizelor și prevenirea conflictelor. De asemenea, este important să se măsoare impactul economic și social al intervențiilor UE, luând în considerare efectele acestora atât în statele membre, cât și în țările terțe afectate, conform studiilor realizate de M. Cross [6].

O gamă largă de perspective asupra managementului crizelor, politici de securitate, strategiei militare și influenței culturale și geopolitice se conțin în mai multe studii academice, cercetătorii subliniind importanța abordărilor interdisciplinare și multidisciplinare și facilitând înțelegerea complexității lumii contemporane.

În același sens de idei, modul în care considerentele legate de cost influențează sprijinul public pentru cooperarea în domeniul securității și apărării europene este elucidat de către un colectiv de autori în frunte cu M. Mader în articolul „Crumbling in the face of cost? How cost considerations affect public support for European security and defence cooperation” [13]. Prin aplicarea unei metodologii cantitative, studiul evaluează sensibilitatea publicului față de cheltuielile în domeniul apărării, sugerând că factorii economici au un impact semnificativ asupra percepțiilor de securitate. Această lucrare contribuie la literatura din domeniul politicii de securitate europeană, oferind o bază empirică pentru înțelegerea relației dintre percepția publică și finanțarea apărării. Studiul subliniază importanța unei comunicări eficiente cu privire la beneficiile cooperării în apărare, pentru a menține sau a crește sprijinul public. Cercetătorii au măsurat atitudinile cu privire la costuri, intervievând europenii cu privire la sprijinul lor pentru două activități de cooperare ipotetice, frecvent discutate în contextul politicii de securitate și apărare a UE. Răspunsurile au variat în funcție de informațiile furnizate despre costurile potențiale ale acestor activități. Studiul analizează efectele menționării a două tipuri de costuri – bugetare și non-bugetare (cum ar fi victimele în cazul intervențiilor militare și pierderea locului de muncă în cazul achizițiilor comune de apărare) – pentru a înțelege în ce măsură aceste costuri sunt percepute de opinia publică. Cercetarea, desfășurată în 24 de state membre ale UE și Regatul Unit, a implicat peste 40 000 de respondenți.

În studiul coordonat de J. Mattingsdal, cercetările se concentrează pe răspunsul colaborativ în crize, examinând impactul background-ului ocupațional și al tranzițiilor la diferite etape asupra procesului decizional în războiul hibrid [15]. Printr-o analiză calitativă, incluzând studii de caz și interviuri, autorul aduce în discuție importanța experienței profesionale și a adaptabilității în luarea deciziilor strategice. Rezultatele subliniază necesitatea unor programe interdisciplinare de pregătire pentru a îmbunătăți cooperarea și eficiența decizională în contexte de conflict. Studiul extinde înțelegerea dinamicii interacțiunii între diferite structuri de securitate în situații de criză.

J. Braithwaite, în lucrarea sa „Simple solutions to complex catastrophes”, abordează complexitatea crizelor globale prin prisma soluțiilor simplificate, investigând domenii precum pacea, clima, finanțele și sănătatea [3]. Prin cercetarea transdisciplinară, el caută să înțeleagă cum abordările simplificate pot rezolva probleme complexe, subliniind necesitatea cooperării intersectoriale și a soluțiilor integrate. Această lucrare contribuie la discuția despre cum abordările holistice și sustenabile pot eficientiza rezolvarea crizelor globale, oferind perspective valoroase pentru formarea politicilor multidimensionale.

M. Brecher și J. Wilkenfeld în „A study of crisis” abordează natura, dinamica și consecințele crizelor, folosind o metodologie multidisciplinară [4]. Lucrarea lor oferă o perspectivă cuprinzătoare asupra gestionării crizelor, evidențiind importanța planificării

proactive și a răspunsului rapid, precum și necesitatea formării și educației decidenților pentru a îmbunătăți gestionarea crizelor.

În studiul „Drivers of organizational responsiveness”, E. de Waard, H. Volberda și J. Soeters explorează modalitatea de influențare a capacității de răspuns a organizațiilor militare în contextul crizelor. Ei utilizează analiza regresiei ierarhice pentru a evalua datele colectate de la ofițerii seniori ai forțelor armate olandeze, demonstrând că structura modulară și sensing-ul organizațional sunt factori-cheie în îmbunătățirea agilității și eficienței răspunsurilor în situații de criză [7]. Constatările cercetătorilor sugerează că adaptabilitatea și capacitatea de răspuns rapid sunt esențiale pentru succesul operațiunilor militare în condiții volatile. Prin urmare, recomandă integrarea acestor elemente în cadrul organizatoric al forțelor armate pentru a consolida capacitatea de răspuns la crize, subliniind importanța extinderii cercetării pentru a include comparații cu alte forțe armate internaționale.

C. Fahron-Hussey, în studiul „Military Crisis Management Operations by NATO and the EU”, examinează procesele decizionale asociate operațiunilor de management al crizelor militare conduse de NATO și UE [8]. Autoarea analizează caracteristicile agenților, procesele de planificare și decizie, folosind studii de caz pentru a ilustra complexitatea și dinamica gestionării crizelor într-un context internațional. Lucrarea evidențiază importanța cooperării și coordonării între diverse agenții și organizații pentru gestionarea eficientă a crizelor, subliniind necesitatea îmbunătățirii mecanismelor de integrare și coordonare. Recomandările includ extinderea cercetării pentru a analiza impactul factorilor politici și strategici asupra operațiunilor de management al crizelor, precum și nevoia de a adapta procesele decizionale la provocările emergente în cadrul operațiunilor internaționale de criză.

N. Koenig se concentrează în studiul „The quest for coherence: a comparative analysis of eu crisis management in Africa” pe gestionarea crizelor de către UE în Africa, evaluând coerența răspunsurilor în fața situațiilor de criză [10]. Printr-o analiză comparativă și recursul la metode calitative, N. Koenig investighează modul în care UE a gestionat coerența politică și operațională în diferite crize africane. Studiul evidențiază provocările și necesitatea unei abordări integrate și coerente în managementul crizelor, recomandând îmbunătățirea coordonării interne și a proceselor decizionale la nivelul UE. Lucrarea oferă o perspectivă valoroasă asupra eficacității strategiilor UE în gestionarea crizelor în Africa, propunând direcții de cercetare pentru evaluarea impactului coerenței politice pe termen lung.

S. Kushi și M. D. Toft prezintă în studiul „Introducing the military intervention project” un set de date detaliat privind intervențiile militare ale SUA, analizând tendințele și definind clasificările acestora. Lucrarea oferă o resursă valoroasă pentru cercetarea intervențiilor militare, evidențiind creșterea acestora în perioada postrăzboi rece și necesitatea unei analize mai aprofundate a impactului și consecințelor acestor acțiuni [11]. Recomandările vizează îmbunătățirea politicilor și strategiilor legate de intervențiile militare, precum și explorarea efectelor lor asupra stabilității internaționale și a relațiilor internaționale, subliniind importanța unor seturi de date cuprinzătoare pentru a informa deciziile politice și militare.

Studiul „From peacetime to war: a path analysis of the factors that predict performance”, elaborat de J. Mattingsdal și colab., analizează factorii care prezic performanța comandanților militari și ai poliției în răspunsul colaborativ la crize, utilizând analiza de cale și simulări. Ei evidențiază legătura între performanța în timpul păcii și succesul în gestionarea crizelor, subliniind importanța autoeficacității colective, persistenței și structurii detașamentelor [16]. Studiul arată că pregătirea adecvată și coordonarea între diferite forțe pot îmbunătăți

semnificativ răspunsul la crize, recomandând integrarea formării și pregătirii în strategiile de gestionare a crizelor.

În lucrarea intitulată „Military crisis management in the next decade (2020-2030) – inducing consent or relying on compliance?”, M. Laakkonen explorează provocările în managementul crizelor militare, concentrându-se pe necesitatea de a echilibra între obținerea consimțământului și impunerea conformității în operațiunile de gestionare a crizelor. Studiul se bazează pe metodologia Delphi, folosind rezultatele obținute de experți naționali și internaționali, și urmărește să identifice condițiile de risc în care ar fi necesară aplicarea măsurilor de menținere sau impunere a păcii [12]. Analiza se concentrează pe nivelul strategic și politico-militar, în special înainte de adoptarea deciziilor politice de angajare în operațiuni de gestionare a crizei. Concluziile studiului sugerează că atât impunerea păcii, cât și menținerea acesteia vor fi esențiale în anumite condiții de risc, precum guvernarea eșuată, conflictele etnice, religioase sau ideologice și disputele teritoriale sau transfrontaliere. Cercetarea subliniază importanța înțelegerii logicii subiacente a conflictelor pentru gestionarea eficientă a tranziției în managementul crizelor și necesitatea adaptării lecțiilor învățate din trecut la situațiile specifice în perspectivă.

De menționat ar fi că ultimele studii prezentate subliniază importanța adaptabilității, coordonării și înțelegerii profunde a factorilor specifici fiecărei situații de criză pentru a optimiza răspunsul și managementul. Fiecare lucrare accentuează nevoia de cercetare continuă și dezvoltare a unor noi strategii și tehnologii pentru îmbunătățirea gestionării crizelor. Totodată, fiecare studiu are un focus unic, variind de la analiza contextului, procesele decizionale ale organizațiilor internaționale, coerența politică în gestionarea crizelor și până la analiza intervențiilor militare și performanța în răspunsul la crize. De asemenea, metodele de cercetare variază de la analize teoretice și revizuirii ale literaturii până la studii empirice și analize statistice.

Prin urmare, aceste surse reflectă diversitatea abordărilor în cercetarea contemporană, de la analiza politică și strategiile militare la abordări holistice și transdisciplinare pentru soluționarea problemelor complexe. Similitudinile se găsesc în accentul pus pe necesitatea unei înțelegeri integrate și a colaborării intersectoriale pentru abordarea eficientă a provocărilor globale, în timp ce diferențele rezidă în domeniile specifice de focus și metodologiile aplicate în fiecare studiu. Aceste studii contribuie semnificativ la dezvoltarea câmpului conceptual și metodologic în domeniul managementului crizelor, oferind perspective variate și recomandări practice pentru îmbunătățirea strategiilor de răspuns la crize la nivel național și internațional.

N. Nováky, în cercetarea „Deploying EU military crisis management operations: a collective action perspective”, investighează dinamica operațiunilor de gestionare a crizelor militare ale UE prin prisma acțiunii colective, analizând modul în care diferite niveluri de decizie interacționează pentru a forma un răspuns comun la crize. Studiul se bazează pe analiza operațiunilor specifice, cum ar fi EUFOR Althea și EU NAVFOR Atalanta, ilustrând complexitatea procesului decizional și necesitatea unei coordonări strânse între statele membre [17]. N. Nováky argumentează că succesul acestor operațiuni depinde de capacitatea de a negocia și de a concilia diverse interese naționale și supranaționale, evidențiind importanța compromisului și cooperării. Lucrarea sugerează că o mai bună înțelegere a mecanismelor de acțiune colectivă poate duce la îmbunătățirea eficacității gestionării crizelor militare ale UE. De asemenea, identifică nevoia de cercetare suplimentară pentru a explora modul în care diferite structuri politice și de decizie influențează strategiile de criză.

În „Patterns of Crisis Management”, M. Brecher și P. James abordează gestionarea crizelor dintr-o perspectivă istorică și comparativă, identificând modele și strategii recurente în gestionarea crizelor internaționale. Analiza lor se concentrează pe modelele de răspuns la crize a diferitor state și organizații pe parcursul istoriei, extrăgând lecții ce pot ghida planificarea și intervenția în crizele viitoare. Autorii evidențiază importanța adaptabilității și flexibilității în strategiile de gestionare a crizelor, subliniind că o înțelegere a modelului crizelor anterioare poate oferi perspective valoroase pentru răspunsurile contemporane [5]. Studiul lor sugerează că există tendințe și principii comune care traversează contextele istorice și geografice, oferind o bază pentru dezvoltarea unor abordări mai eficiente în managementul crizelor. Cu toate acestea, recunosc limitările datelor istorice și nevoia de a contextualiza înțelegerile în dinamica actuală a crizelor globale.

Lucrările subliniază importanța înțelegerii profunde a contextului, fie că este vorba de contextul operativ în gestionarea crizelor, dinamica decizională în operațiunile militare sau modelele istorice de gestionare a crizelor. În studiile analizate, accentul este pus pe necesitatea adaptabilității și cooperării în răspunsul la crize: N. Nováky analizează mecanismele de acțiune colectivă în cadrul UE [17], iar M. Brecher și P. James oferă o perspectivă istorică și comparativă asupra gestionării crizelor [4]. Prin urmare, se observă că diversitatea metodologică și focalizarea tematică diferă semnificativ între studii, reflectând varietatea abordărilor metodologice în cercetarea gestionării crizelor. Această analiză evidențiază complexitatea domeniului managementului crizelor, ilustrând cum diferite perspective, inclusiv interdisciplinare, și metode de cercetare pot oferi înțelegeri complementare și profunde pentru îmbunătățirea strategiilor și practicilor de gestionare a crizelor.

Cooperarea internațională și coordonarea cu organizații precum ONU și NATO reprezintă un factor-cheie care poate influența succesul răspunsurilor la crize. Experiența UE și studiile de caz conduc la ideea precum că o cooperare internațională eficientă poate amplifica capacitatea de răspuns la crize, facilitând schimbul de informații, resurse și suport logistic. Astfel, analiza modului în care UE colaborează și coordonează acțiunile cu alte structuri internaționale în timpul crizelor este esențială pentru a înțelege și îmbunătăți mecanismele de gestionare a crizelor transfrontaliere.

Pentru a furniza o analiză mai structurată și detaliată a variabilelor de cercetare, de exemplu în managementul crizelor militare în viziunea NATO și UE, precum și a impactului acestora în procesul decizional, am elaborat un tabel care sintetizează aceste aspecte. Analiza subliniază complexitatea și procesul multiaspectual al managementului crizelor în cadrul NATO și UE, precum și importanța unei abordări integrate și adaptabile pentru a răspunde eficient la provocările dinamice ale securității internaționale. Concluziile evidențiază necesitatea unei înțelegeri profunde a factorilor instituționali, politici și tehnologici care influențează capacitatea organizațiilor internaționale de a gestiona crizele. Tabelul 1 ilustrează corelarea dintre diverse variabile și implicațiile pentru domeniul managementului crizelor în viziunea NATO și UE, conținând variabila de cercetare, modalitatea de măsurare, metodele de cercetare, importanța și impactul.

Tabelul 1. Corelarea dintre variabile și implicațiile pentru domeniul managementului crizelor în viziunea NATO și UE

Variabilă de cercetare	Modalitate de măsurare	Metode de cercetare	Importanța	Impactul
Caracteristicile agentului	Analiză calitativă a capacităților și resurselor NATO și UE	Studii de caz, analiză documentară	Centrală în alegerea agentului	Caracteristicile agentului (NATO/UE) sunt determinante în alegerea mecanismului de gestionare a crizelor, indicând necesitatea unei abordări personalizate bazate pe punctele forte și limitările fiecărei organizații.
Autonomia agentului	Evaluarea gradului de independență în luarea deciziilor	Analiză instituțională	Impact asupra eficacității gestionării crizelor	Autonomia agentului influențează capacitatea de a răspunde rapid și eficient la crize, subliniind tensiunea dintre supraveghere și eficacitate.
Suprapunerea operațiunilor	Compararea misiunilor și mandatelor operaționale	Analiză comparativă	Afectează eficiența intervențiilor	Suprapunerea operațiunilor NATO și UE poate duce atât la eficiență îmbunătățită, cât și la confuzie și duplicarea eforturilor, necesitând o coordonare mai bună.
Procesul decizional în UE	Examinarea procedurilor formale de luare a deciziilor în UE	Analiză procedurală	Esențială pentru înțelegerea dinamicii UE	Structura și procedurile formale de luare a deciziilor în UE au un impact direct asupra rapidității și coerenței răspunsurilor la crize.
Interesele și normele statelor membre	Analiză calitativă a priorităților și valorilor	Studii de caz, interviuri	Reflecții asupra dinamicii politice interne și preferințelor	Interesele și normele statelor membre joacă un rol esențial în formarea deciziilor UE, influențând direcția și natura intervențiilor în crize.
Capacitatea de răspuns și adaptabilitate	Evaluarea eficienței și flexibilității în răspunsurile la crize	Analiză calitativă și cantitativă	Critici asupra eficacității și sustenabilității răspunsurilor	Capacitatea de adaptare și răspuns rapid este esențială pentru gestionarea eficientă a crizelor, evidențiind necesitatea unei planificări proactice și a investițiilor în inovare.

Metodologia aplicată în cercetările din domeniul managementului crizelor și prevenirea conflictelor internaționale. Analiza metodelor de cercetare și a abordării utilizate de către cercetători în studiile teoretice și aplicative în domeniul managementului crizelor și prevenirii conflictelor internaționale evidențiază diversitatea și complexitatea acestui sector important. Urmează să prezentăm în Tabelul 2 principalele aspecte ale cercetărilor menționate:

autorii, agențiile implicate, variabilele de cercetare, metodele de cercetare și abordarea interdisciplinară.

Tabelul 2. Principalele aspecte ale cercetărilor

Autor(i)	Agenții	Variabile de cercetare	Metode de cercetare	Abordarea
C. Fahron-Hussey	NATO, UE	Organizațiile internaționale autorizate pentru operațiuni de management al crizelor militare	Analiza cazurilor	Politică, drept internațional, studii militare
N. Koenig	UE	Interesele și normele UE; configurația instituțională, particularitățile politice și contextul internațional	Analiză comparativă, metode calitative	Sociologie, politologie, studii regionale (africane)
A. Boin, P. 't Hart	Guvernele naționale, Agențiile de management al situațiilor de urgență, Organizații de sănătate publică Servicii de intervenție în caz de urgență	Eficiența mecanismelor de răspuns la crize	Studii de caz, analiză comparativă, interviuri, analiză documentară	Management, psihologie, științe politice
P. Wallensteen, I. Svensson	ONU, NATO	Inițiative de prevenire, diplomația preventivă, medierea, sprijinul pentru construirea păcii	Metodologie calitativă	Studii de pace, diplomație, relații internaționale
M. Mader și colab.	UE	Percepția publică a costurilor în apărare	Metodologie cantitativă	Economie, sociologie, studii de securitate
J. Mattingsdal	Organizații din domeniul securității și apărării (forțele armate și agențiile de aplicare a legii)	Impactul background-ului ocupațional și al tranzițiilor la diferite etape asupra procesului decizional în războiul hibrid	Analiză calitativă	Studii militare, psihologie organizațională
J. Braithwaite	Guvernele naționale, Organizațiile internaționale, Agențiile de mediu, Instituțiile financiare internaționale, Organizațiile de sănătate publică	Soluții pentru probleme globale complexe	Cercetare transdisciplinară analiza comparativă, studii de caz, sinteza de date, modelarea sistemelor	Studii globale, managementul crizelor

Autor(i)	Agenții	Variabile de cercetare	Metode de cercetare	Abordarea
M. Brecher, J. Wilkenfeld	Guvernele naționale, ONU, UE, alte entități relevante	Natura, dinamica și consecințele crizelor	Metodologie multidisciplinară	Politologie, psihologie, conflictologie

Tabelul 2 prezintă o varietate de abordări și metodologii aplicate în cercetarea managementului crizelor și prevenirii conflictelor internaționale. Analiza reflectă complexitatea domeniului și nevoia de a integra perspective și tehnici de cercetare din diverse discipline pentru a înțelege și aborda eficient crizele și conflictele la nivel global. În fiecare studiu, interacțiunea dintre variabilele de cercetare și metodele aplicate contribuie la dezvoltarea unei înțelegeri profunde și nuanțate a managementului crizelor și a prevenirii conflictelor, subliniind importanța unei abordări interdisciplinare și comprehensive în acest domeniu.

Analizând informațiile din Tabelul 2, putem observa diversitatea în abordările de cercetare ale autorilor în studiul managementului crizelor și prevenirii conflictelor. Fiecare autor/grup de autori adoptă o metodologie specifică, orientată spre înțelegerea diferitelor aspecte ale crizelor și conflictelor, fie că este vorba de managementul crizelor militare, leadership-ul în timpul crizelor, medierea conflictelor internaționale sau percepția publică asupra securității.

Lucrarea elaborată de C. Fahron-Hussey se axează pe deciziile în cadrul NATO și UE privind managementul crizelor militare. Prin utilizarea analizei cazurilor, autoarea explorează cum organizațiile internaționale autorizate influențează aceste decizii, reflectând o interconexiune dintre politică, drept internațional și studii militare [8]. Studiul cercetătoarei N. Koenig elucidează gestionarea crizelor africane în abordarea UE, aplicând analize comparative și calitative pentru a examina coerența strategiilor UE. Aceasta abordează interesele și normele UE, structura instituțională și contextul politic și internațional, integrând sociologia și politologia cu studiile africane [9]. A. Boin și P. 't Hart se concentrează pe eficiența leadership-ului public în gestionarea crizelor, utilizând studii de caz, analiză comparativă, interviuri și analiză documentară pentru a evalua răspunsurile la crize. Acesta reflectă o abordare multidisciplinară, încorporând managementul, psihologia și științele politice [2]. P. Wallensteen și I. Svensson, explorând eficacitatea medierii internaționale în conflicte, aplică o metodologie calitativă pentru a înțelege inițiativele de prevenire și diplomația. Studiul se focusează pe organizații precum ONU și NATO, situându-se la confluența studiilor asupra păcii, a diplomației și a relațiilor internaționale [18]. În studiul elaborat de M. Mader și colaboratorii, autorii se concentrează pe modul în care percepțiile publice ale costurilor influențează sprijinul pentru securitatea și apărarea europeană, utilizând metode cantitative. Această cercetare scoate în evidență interconexiunea dintre așa domenii ca economia, sociologia și studiile de securitate, evidențiind impactul factorilor economici asupra politicii de securitate [13]. J. Mattingsdal, în studiul său despre răspunsul colaborativ la crize în războiul hibrid, folosește analiza calitativă pentru a evalua impactul background-ului ocupațional și al tranzițiilor la diferite etape. Cercetarea se concentrează pe organizații de securitate și apărare, integrând studii militare și psihologie organizațională [16]. În lucrarea sa, J. Braithwaite abordează crizele globale dintr-o perspectivă transdisciplinară, combinând următoarele metode: analiza comparativă, studiile de caz, sinteza de date și modelarea sistemelor. Aceasta implică agenții variate: de la guverne la

organizații de sănătate, și caută soluții intersectoriale la probleme globale complexe [3]. Cercetarea elaborată de M. Brecher și J. Wilkenfeld oferă o analiză multidisciplinară a crizelor, folosind o metodologie care integrează politologia, psihologia și studiile de conflict pentru a înțelege natura, dinamica și consecințele crizelor [5].

Această diversitate metodologică și tematică reflectă complexitatea câmpului epistemologic și metodologic al managementului crizelor și prevenirii conflictelor, subliniind importanța unei abordări interdisciplinare pentru a înțelege și răspunde eficient la aceste provocări globale.

În concluzie, în contextul analizei realizate asupra diversității variabilelor de cercetare în domeniul managementului crizelor și prevenirea conflictelor internaționale, abordarea interdisciplinară facilitează generarea și dezvoltarea unor soluții mai cuprinzătoare și eficiente, permițând o înțelegere mai profundă a cauzelor și a dinamicii crizelor. Interdisciplinaritatea contribuie la formarea unor cadre de lucru integrate care facilitează cooperarea eficientă între diferite sectoare și discipline. Cu referire la complexitatea variabilelor de cercetare, recunoașterea și înțelegerea acestora sunt esențiale pentru anticiparea evoluției crizelor și pentru proiectarea strategiilor preventive. O abordare holistică care include toate aceste variabile poate contribui la crearea de modele predictive mai precise și la o planificare strategică mai eficientă.

Varietatea metodologică în cercetare încurajează o abordare comprehensivă și multiaspectuală în studiul crizelor, permițând cercetătorilor să adapteze și să rafineze teoriile și modelele în funcție de realitățile complexe ale lumii reale. Diversitatea metodologică facilitează, de asemenea, testarea și validarea soluțiilor în diferite contexte și condiții, asigurând relevanța și aplicabilitatea lor practică. Consolidarea mecanismelor de colaborare poate duce la o mai bună partajare a resurselor și a informațiilor, optimizând astfel răspunsul global la crize. Această cooperare trebuie să fie flexibilă și adaptabilă la schimbările geopolitice și la noi amenințări, pentru a asigura o abordare proactivă și reactivă eficientă.

Impactul economic și social elucidat prin analiza costurilor și beneficiilor intervențiilor este vital pentru justificarea investițiilor în securitate și apărare, iar înțelegerea percepției publice poate ghida formularea politicilor și comunicarea strategică. Este crucial să se asigure că politicile de securitate sunt sustenabile din punct de vedere economic și acceptate social, pentru a menține un sprijin robust și pe termen lung.

Necesitatea adaptabilității și inovației este confirmată prin crearea unor structuri organizatorice care să poată evolua în funcție de cerințele situației și să integreze noi tehnologii și metodologii. Adaptabilitatea și inovația ar trebui să fie la baza planificării și pregătirii pentru crize, asigurând o capacitate de răspuns dinamică și eficientă.

BIBLIOGRAFIE

1. BISCOP, Sven; COELMONT, Jo. *Europe deploys towards a civil-military strategy for CSDP*. Egmont Paper, 2011, 49: 1-38.: 3-36. ISBN: 9789038218045 [URL:<http://www.egmontinstitute.be/paperegm/ep49.pdf>] (accesat la 27.02.2024).
2. BOIN, Arjen; HART, Paul't. Public leadership in times of crisis: mission impossible? In: *Public administration review*, 2003, 63.5: 544-553. Electronic ISSN: 15406210.
3. BRAITHWAITE, John. Rapid Cascades, Coupled Crises. In: *Simple Solutions to Complex Catastrophes: Dialectics of Peace, Climate, Finance, and Health*. Cham: Springer Nature Switzerland, 2024, p. 9-50. ISBN: 978-3-031-48747-7
4. BRECHER, Michael; JAMES, Patrick. Patterns of crisis management. In: *Journal of Conflict Resolution*, 1988, 32.3: 426-456. ISSN: 0022-0027

5. BRECHER, Michael; WILKENFELD, Jonathan. *A study of crisis*. University of Michigan Press, 2022. 344 p. ISBN: 978-0-472-10806-0
6. CROSS, Mai'. *Security integration in Europe: How knowledge-based networks are transforming the European Union*. University of Michigan Press, 2011. 292 p. ISBN: 9780472117895.
7. DE WAARD, Erik; VOLBERDA, Henk W.; SOETERS, Joseph L. Drivers of Organizational Responsiveness: Experiences of a military crisis response organization. In: *Journal of Organizational Design*, 2013, 2.2: 1-14. Electronic ISSN 2245-408X.
8. FAHRON-HUSSEY, C. *Military Crisis Management Operations by NATO and the EU: The Decision-Making Process*. Wiesbaden: Springer, 2019. 343 p. ISBN: 9783658235178.
9. KOENIG, Nicole. *EU security policy and crisis management: a quest for coherence*. New York: Routledge, 2016. 196 p. ISBN: 978-1-315-65985-5.
10. KOENIG, Nicole. Quest for coherence: a comparative analysis of EU crisis management. In: *Africa*. PhD thesis, 2014. 308 p.
11. KUSHI, Sidita; TOFT, Monica Duffy. Introducing the military intervention project: A new dataset on US military interventions, 1776–2019. In: *Journal of Conflict Resolution*, 2023, 67.4: 752-779. Online ISSN: 1552-8766.
12. LAAKKONEN, Mikko. *Military crisis management in the next decade (2020-2030): inducing consent or relying on compliance?* Diploma thesis. National Defence University, 2011.
https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/74240/Y2564_GSOC55_Diploma%20Thesis_Laakkonen%20M.pdf?sequence=1&isAllowed=y. (accesat la 29.02.2024)
13. MADER, Matthias și colab. *Crumbling in the face of cost? How cost considerations affect public support for European security and defence cooperation*. European Union Politics, 2024. OnlineFirst [<https://hdl.handle.net/1814/76763>], (accesat la 01.03.2024).
14. MAJOR, Claudia; MÖLLING, Christian. *EU-Battlegroups: Bilanz und Optionen zur Weiterentwicklung europäischer Krisenreaktionskräfte*. SWP-Studie, 2010. August, 5-33. ISSN: 1611-6372.
15. MATTINGSDAL, J., ESPEVIK, R., JOHNSEN, B. H., & HYSTAD, S. Exploring Why Police and Military Commanders Do What They Do: An Empirical Analysis of Decision-Making in Hybrid Warfare. In: *Armed Forces & Society*, 2023, 1-27. <https://doi.org/10.1177/0095327X231160711> Electronic ISSN: EISSN 15560848.
16. MATTINGSDAL, Jostein și colab. From peacetime to war: a path analysis of the factors that predict performance among police and military commanders in collaborative crisis response. In: *Frontiers in Psychology*, 2023, 14: 1238760. ISSN 1664-1078.
17. NOVÁKY, Niklas IM. Deploying EU military crisis management operations: a collective action perspective. In: *European security*, 2015, 24.4: 491-508. Online ISSN: 1746-1545.
18. WALLENSTEEN, Peter; SVENSSON, Isak. Talking peace: International mediation in armed conflicts. In: *Journal of peace research*, 2014, 51.2: 315-327. Online ISSN: 1460-3578.